

= 302.400.000, kar pomeni, da letni pridelek sadja v Sloveniji predstavlja vrednost od 300 milijonov dinarjev. — Tako narodno premoženje je pač vredno, da mu posvetimo največjo skrb.

Najnujnejše bi bilo:

1. Umnejša oskrba sadovnjakov, ki jih že imamo. Kajti zasaditi nove sadovnjake, traja precej časa in stane precej denarja.

2. Izboljšati dosedanji pridelek, s katerim bomo lahko konkurirali na svetovnem trgu. To je mogoče: prvo s pravilnim zatiranjem boleznih in škodljivcev, drugo s pametnim gnojenjem in obdelovanjem sadonosnikov.

Sedaj v jeseni moramo okrog sadnega drevja prekopati zemljo v obliki kolobarja. Sadno drevje črpa s svojimi tankimi koreninami dlačicami hrano vsepovsod. Zato ni priporočljivo gnojiti samo ozek pas okrog drevesa pod drevesno krono, temveč gnojiti moramo čim širji kolobar, ki naj sega vsaj še polovico preko zunanjega obsega drevesne krone.

Ako se sadjar noče odločiti, da bi svoj sadonosnik kolobarsko prekopal, ker mu je žal ruše, potem mora svoj sadonosnik dobro pobranati. Brana pa naj v isto, nasprotno smer in povprek, tako da bo vsak del sadonosnika pobranan trikrat v treh nasprotnih smereh. To je zelo važno, da se ruša razreže, omogoči pristop zraka in vlage, in zemljo oživi.

Zelo važno pa je, da zemlji vrnemo čisto hrano, ki so jo korenine vsrkale v sebe, odpeljale jo v listje, ki je vstvarila organsko snov in ki se je potem na gomilila v sadju. To rudninsko hrano lahko vrnemo zemlji s 5 kg Nitrofoskala-Ruše, ki vsebuje: dušik, fosforo kislino, kalij in apno v razmerju 6:8:8:33. Gnojenje izvršimo ali v jeseni ali pa zgodaj spomladi.

Nadaljni ukrepi za povzdigo sadjarstva bi bili sledeči: Izpolniti sortiment in drevesničarstvo; urediti moramo vzorne nasade za razkazovanje; pouk o umnem oskrbovanju dreves; gnojenju, zatiranju škodljivcev; pouk

o spravljajanju; združna prodaja in standardizacija našega sadja, ker samo na ta način bomo lahko obdržali trajno inozemski trg.

Dobre cene sadja so najboljša spodbuda kmetovalcem. Skrbeti moramo, da se od katere strani ne unese nesolidno početje v sadjarstvo in trgovino, kajti v tem trenutku smo zgubili svetovni trg. Zadržništvo bi na tem polju največ naredilo v obojestransko zadovoljstvo producenta in konsumenta.

*

Pokončavanje škodljivcev na sadnem drevju.

Naraščajoče nastopanje škodljivcev na našem sadnem drevju sili kmetovalca in sadjerejca k energičnim ukrepom za zatiranje in pokončavanje teh največjih sovražnikov naših sadonosnikov. Na razpolago nam je danes že cela vrsta izbornih in preizkušenih sredstev, žal pa se je baš tej panogi posvečalo s strani sadjerejcev in kmetovalcev premalo pazljivosti in vztrajnosti.

Najvažnejše sredstvo za pokončavanje škodljivcev je in ostane danes že v vseh državah vpeljani pas za lovljenje škodljivcev »Rekord«. Ti pasovi, napravljeni iz specialnega pergamentnega papirja ter že namazani z lepilom »Rekord«, kateremu je pridejano specifično sredstvo vonja, imajo lastnost, da pritegnejo nase vse vrste raznih škodljivcev našega sadnega drevja, ki potem brezizjemno obličijo na pasu. Življenska doba pasu traja preko zime pet mesecev ter kljubuje vsem vremenskim neprilikom. Oprema drevja s pasovi se vrši preko zime, torej v času, ko ima kmetovalec za to delo največ časa na razpolago, od oktobra do konca decembra in sicer v tem času proti nevarnemu mrzlikarju.

Samica mrzlikarja leže v vršičkih sadnega drevja 200 do 300 jajčic. Na dotičnem sadnem drevesu bi torej v

spomladi do 30.000 mrzlikarjev opravilo svoje pogubonosno uničevanje. Pas za lovljenje Vam prepreči to uničevanje, ker mrzlikarja brez izjeme pritegne.

Od spomladi pa do jeseni služi pas lovljenju vseh ostalih škodljivcev, cvetoderov, raznih gosenic in sploh vseh škodljivcev, ki na pomlad prilezejo iz zemlje na drevo.

Poleg pasov za lovljenje pa je vse, kakor potrebno, da baš v zimskem času, oziroma v pozni jeseni posvetimo največ pazljivosti drevju samemu. — Sadno drevje se nahaja od pozne jeseni do zgodnje pomladi v takozvanem sočnem miru, vsled česar je mogoče uporabljati močnejša in učinkovitejša sredstva, ki ne škodujejo drevesu in ga ne ožgejo. Obrezovanje, izčiščenje gostosti, oskubljenje luščice se skorje. Slednje se mora vsekakor vršiti na ta način, da razprostremo pod drevo rjuhe ter nato vse odpadke zažgemo. Baš cvetoder prezimuje pod skorjo, vsled česar je treba absolutno paziti, da se pri čiščenju skorje odpadki zažgejo.

O sredstvih za škropljenje sadnega drevja v zimskem času ter sploh o uporabi istih v zimskem in poletnem času spregovorimo prihodnjič. J. V.

*

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 22. novembra so pripeljali špeharji na 70 vozov 190 komadov zaklanih svinj, kmetje 36 voz krompirja, 4 čebule, 20 zelja, 14 sena, 8 otave in 2 slame. Svinjsko meso je bilo po 15 do 28 Din, špeh 17 do 20, krompir 0.75 do 1.50, čebula 2.50, zelje 0.50 do 1, seno 70 do 90, otava 70 do 85, slama 50 do 60, Pšenica 2.25, ječmen 1.75, oves 1.50, kuzuza 1.75 do 2 Din, ajda 1.50, ajdovo pšeno 5, proso 2.50, fižol 2.50 do 3, kokoš 30—40, piščanci 30—70, raca 40—45, gos 60—80, puran 50—110, divji zajec 20—50, domači zajec 8—40, kostanj 2.50—3 D, pečeni kostanj 6, česen 16, kisle zelje 4, repa 2, gobe 1, jabolka 2—8, hruške 8—10, suhe slive 10—12, mleko 2—3, smetana 12—14, surovo maslo 36, med 15—18.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejm dne 21. novembra 1930 se je pripeljalo

Vsak mesec

Din 13-

bo plačal vsak kdor hoče brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo izhajali vsak mesec en velezanimiv zvezek

po Din 13-



Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška 5

Rektor Sikuten je stopil k nesrečnežu ter ga tolažil:

»Vdajte se v to, kar se ne da odvrniti, gospod prof. Kar je mogoče, se itak dela za vas.«

Pater Sikuten je nato prosil grofa Brennerja, naj se spravi jetnika po tajnem hodniku v mesto, da ne bi ljudje leteli skupaj ter zasramovali nesrečneža.

Medtem se je grof Tatenbah zrušil, obnemogel od duševnih bolečin, na postelj. Grajski stotnik namigne jetničarju Vamprehtu, ki je s pomočjo dveh vojakov prijel grofa in ga nesel dol po stopnicah.

Hitro so pripravili voz ter so vanj posadili grofa Tatenbaha. Oba jezuita sta sedla poleg njegaja, Jurij Vampreht pa je zavzel svoje mesto za njim.

Medtem se je raznesla vest o obsodbi grofa Tatenbaha po mestu. Ljudje so se začeli zbirati, da bi videli nesrečneža, veliko jih je čakalo pri spodnjih vratih Schlossberga.

Ko je grof Tatenbah zapazil te ljudi, je zaprosil:

»Ugasite vendar luč! Oh, zakaj me ni mati kot otroka v kopeli utopila, bi vsaj Tatenbahovo rodovino ne zadeala taka sramota!«

Teh besed ni nikdo slišal vsled ropotanja voza, ki je drdral proti glavnemu trgu in rotovžu. Tam je že čakal na obsojenca mestni sodnik Peter Volk ter ga je v smislu danega povelja dal odvesti v določeno celico.

XXVII.

Slovo od sveta.

Žalosti se znébi
Predno dan ugasne,
Al' spomin ohrani
Na trenutke jasne.
Jenko.

Odbila je enajsta ura dopoldne. Na mestnem rotovžu v Gradcu je sedel v celici na smrt obsojenih kot najrevnejši berač, obsojen in zapisan smrti, bivši cesarski svetnik, komornik in podpredsednik deželnih stanov, lastnik graščin Konjice, Statenberg, Podčetrtek, Trebnik, Račje, Galhofen pri Slovenjgradcu, Hebenstreit, Golič, Niederpamb ter več posestev v Šleziji, ki je mogel postaviti v nekaj dneh 5000 mož na bojno polje. Sedel je v obupu ter premišljeval svojo ža-